

Käytössä 1.10.1999 alkaen.

1 Käsitteiden määrittely

Takaus tarkoittaa sitoumusta, jolla sitoumuksen antaja (takaaja) ottaa vastatakseen velkojalle toisen henkilön (velallisen) veloitteesta (päävelasta). Päävelka voi olla esim. velallisen yksi tai useampi velka- tai takaussitoumus, pankkitakauksen vastasitoumus taikka muu velvoite.

Erityistakaus tarkoittaa takausta, jossa takaaja vastaa pankille takaussitoumuksessa yksilöidystä yhdestä tai useammasta päävelasta.

Yleistakaus tarkoittaa takausta, jossa takaaja vastaa pankille takaussitoumuksessa mainitun velallisen kaikista nykyisistä ja tulevista pääveloista.

Omavelkainen takaus tarkoittaa takausta, jossa takaaja vastaa päävelasta kuten omastaan. Pankki voi vaatia takaa-jalta suoritusta heti, kun päävelka on joko kokonaan tai osittain erääntynyt.

Yhteisvastuullinen takaus tarkoittaa takausta, jossa kukin takaaja vastaa pankille koko päävelasta tai sen sovitusta osasta.

Täytetakaus tarkoittaa takausta, jossa takaaja vastaa pankille siitä osasta päävelkaa, jota ei saada perittyä ensisijaisessa vastuussa olevan pantin arvosta.

Tililuotto tarkoittaa luotollista tiliä ja muuta limiittityypistä päävelkaa (esim. pankkitakaustilimiittii), jossa käytössä oleva päävelan määrä voi vaihdella sovittuun ylärajaan asti.

Takautumisoikeus tarkoittaa päävelan tai sen osan pankille maksaneen takaajan oikeutta periä pankille maksamansa määrä (eli takautumissaatavansa) velalliselta täysimääräisesti tai mahdollisilta muilta takaajilta kultakin osuutensa.

2 Takausvastuun laajuus

Erityistakaus

Takaaja vastaa pankille erityistakauksessa velallisen yksilöidyn päävelan pääomasta, koroista, viivästyskoroista, lisäkoroista, pankin maksuista ja palkkioista, pankin perimiskuluista ja -palkkioista sekä päävelasta johtuvista muista maksuvelvoitteista.

Yleistakaus

Takaaja vastaa pankille yleistakauksessa velallisen kaikkien päävelkojen pääomasta, koroista, viivästyskoroista, lisäkoroista, pankin maksuista ja palkkioista, pankin perimiskuluista ja -palkkioista sekä päävelasta johtuvista muista maksuvelvoitteista.

Yleistakauksessa takaajan vastuu rajoittuu kuitenkin takaus-sitoumuksessa määritellyn rahamääräiseen ylärajaan.

Yleistakaus kattaa myös pankin tai velallisyhteisön sulautumisen, jakautumisen tai yhteisömuodon muutoksen jälkeen syntyvät päävelat. Pankilla ei ole velvollisuutta ilmoittaa sulautumisestaan eikä jakautumisestaan. Takaajalla ei ole oikeutta rajoittaa vastuutaan yhteisömuodon muutoksen, sulautumisen tai jakautumisen perusteella.

Yhteisvastuullinen takaus

Jos useampi kuin yksi takaaja on antanut saman päävelan vakuudeksi takauksen, takaajat vastaavat koko päävelan maksamisesta yhteisvastuullisesti, jollei kirjallisesti ole muuta sovittu. Jos takauksen rahamäärä on rajoitettu, kukin

takaaja vastaa velan maksamisesta takaamaansa määrään saakka, kunnes velka on kokonaan maksettu.

Täytetakaus

Takaaja vastaa pankille täytetakauksessa siitä osasta päävelkaa, jota ei saada perittyä esisijassa vastuussa olevan pantin arvosta.

Täytetakauksessa takaajan vastuu ei lisäännä, vaikka ensisijaista panttia vastaan myönnettäisiin lisävelkaa tai se vaihdettaisiin, ellei takaaja anna siihen suostumustaan.

Tililuoton takaus

Takaaja vastaa tililuotossa samassa laajuudessa kuin velallinen koko käytetystä pääomasta, myös mahdollisista limiitin ylityksistä, koroista, viivästyskoroista, ylityskoroista, lisäkoroista, pankin maksuista ja palkkioista, pankin perimiskuluista ja -palkkioista sekä päävelasta johtuvista muista maksuvelvoitteista.

3 Riski viitekoron arvon ja valuuttakurssien muuttumisesta

Jos päävelan korko on sidottu viitekorkoon, päävelasta maksettava korko muuttuu velkasitoumuksen ehtojen mukaan.

Jos valuuttamääräisissä pääveloissa valuutan kurssi suhteessa Suomen rahaan muuttuu, lyhennysten ja korkojen rahamäärä voi nousta tai laskea.

Viitekoron arvon ja/tai valuuttakurssin muutoksesta aiheutuva velallisen maksettavaksi tulevien lyhennysten ja korkojen rahamäärän kasvaminen lisää vastaavasti takaajan takausvastuuta.

4 Päävelan muutosten vaikutukset takausvastuuseen

Erityistakaus

Takaaja ei vastaa velan ehtoihin tehdystä takaajan vastuuta lisäävästä muutoksesta, ellei hän ole antanut siihen kirjallista suostumusta.

Ilman takaajan suostumusta voidaan kuitenkin sopia sellaisesta päävelan ehtojen muutoksesta, jonka vaikutus takaajan vastuuseen on vähäinen sekä lyhennyssuunnitelman muutoksista.

Ilman takaajan suostumusta voidaan päävelkaa koskeva sitoumus lyhennettynä tai saman suuruisena kerran tai useammin uudistaa samaksi tai muuksi ajaksi ja takaus-sitoumus on voimassa uudistettuun velkakirjaan, luotto-sopimukseen tai muuhun luottoasiakirjaan nähden, kunnes velka on täysin maksettu.

Yleistakaus

Yleistakauksessa päävelkojen ehtoja voidaan muuttaa ilman takaajan suostumusta.

5 Takaajan oikeus rajoittaa vastuutaan takauksen voimassaoloaikana

Erityistakaus

Erityistakaaja ei voi rajoittaa vastuutaan takaussitoumuksen antamisen jälkeen.

Yleistakaus

Takaaja voi yleistakauksen voimassaoloaikana kirjallisesti ilmoittaa ajankohdan, jonka jälkeen syntyvistä pääveloista se ei vastaa. Rajoitus tulee voimaan, kun takaajan ilmoitus on saapunut pankille, jollei ilmoituksessa ole mainittu myöhempää ajankohtaa.

Tililuoton takaus

Tililuoton takaajalla ei ole oikeutta rajoittaa vastuutaan takauksen voimassaoloaikana.

6 Pankin ilmoitukset takaajalle

Pankilla ei ole velvollisuutta ilmoittaa takaajalle päävelan maksuviivästyksistä takauksesta ja vierasvelkapanttauksesta annetun lain (361/1999) 4 §:n 2 momentin mukaisesti.

7 Pankin oikeus vapauttaa päävelan muut takaajat

Pankilla on oikeus ilman takaajan suostumusta vapauttaa päävelan muut takaajat ilman, että vastuuseen jäävän takaajan vastuu pankkiin nähden lisääntyy tai vähenee takaussitoumuksessa sovitusta. Muiden takaajien vapauttaminen ei kuitenkaan vaikuta takaajien keskinäisiin takautumisoikeuksiin.

8 Takaajan oikeus panttiin

8.1 Takaajan oikeus velallisen antamaan panttiin

Jos takaaja maksaa päävelan tai osan siitä, päävelan vakuutena maksuhetkellä oleva velallisen omaisuus on panttina myös takaajan takautumissaatavasta. Pankilla on kuitenkin takaajaa parempi oikeus velallisen pantiksi antamaan omaisuuteen, jos päävelka on maksettu vain osittain tai jos velallisen omaisuus on vakuutena myös pankin muusta saatavasta, riippumatta siitä, milloin pantti oli annettu tai saatava oli syntynyt.

Jos kysymyksessä on täytetakaus, pankilla on parempi oikeus ensisijaisessa vastuussa olevaan panttiin vain, jos päävelka on maksettu vain osittain tai jos pantti on ennen takaussitoumuksen antamista annettu vakuudeksi myös pankin muusta saatavasta.

8.2 Lisäluoton myöntäminen velallisen antamaa panttia vastaan

Pankilla on oikeus myöntää panttia vastaan uutta velkaa. Tällöin pankilla on parempi oikeus panttiin myös uuden velan osalta, ei kuitenkaan, jos kysymyksessä on täytetakaus tai jos takaaja on pankin vaatimuksesta maksanut päävelan tai osan siitä.

8.3 Pankin oikeus luovuttaa velallisen antama pantti

Pankilla on oikeus luovuttaa velallisen antama pantti ilman, että takaajan vastuu siitä vähenee. Tätä oikeutta ei kuitenkaan ole, jos kysymyksessä on täytetakaus tai jos takaaja on pankin vaatimuksesta maksanut päävelan tai osan siitä.

8.4 Takaajan oikeus muun kuin velallisen antamaan panttiin

Velan panttina oleva muun henkilön kuin velallisen omaisuus ei ole panttina takaajan takautumissaatavasta, ellei niin ole sovittu. Pankilla on oikeus myöntää panttia vastaan uutta velkaa sekä oikeus luovuttaa pantti pois takaajan vastuun siitä vähenemättä. Mikäli pantin omistaa velallinen ja muu henkilö yhdessä, ei muun henkilön omistama osuus ole panttina takaajan takautumissaatavasta, elleivät takaaja ja muu henkilö ole erikseen toisin sopineet.

8.5 Pankin oikeus luovuttaa pantin erääntynyt tuotto

Pankilla on oikeus luovuttaa pantin erääntynyt tuotto (esim. osinko- tai vuokratuotto) ja oikeudet (esim. osakkeisiin liittyvät merkintäoikeudet) pantinantajalle takaajan vastuun siitä vähenemättä.

9 Takaajan ilmoitusvelvollisuus

Takaajan on ilmoitettava pankille viivytyksettä nimensä ja osoitteensa muutoksista.

Takaajan on pyynnöstä toimitettava pankille tilinpäätöksensä liitetietoineen sekä annettava pankille pyynnöstä taloudellista asemaansa koskevia tietoja.

Maksettuaan päävelkaa takaajan on, turvatakseen mahdollisen oikeutensa panttiin, kirjallisesti ilmoitettava ja esitettävä tarpeellinen selvitys pankille maksusta sekä mahdollisesta 8.4 kohdassa tarkoitettua takaajan ja pantinantajan välisestä sopimuksesta.

10 Pankin oikeus siirtää tai jakaa takaus

Pankilla on oikeus siirtää tai jakaa takaus päävelan tai sen osan siirron yhteydessä sekä sopia siitä, miten takaus saatavan siirron jälkeen kattaa pankin ja siirronsaajan saatavan. Takaajan vastuu ei siirron tai jaon johdosta lisäännä.

11 Velan ennenaikainen eräännyttäminen

Takaajalla ei ole oikeutta ilman pankin suostumusta eräännyttää päävelkaa ennenaikaisesti velallisen sopimusrikkomuksen perusteella.

12 Maksun peräytyminen

Takaus on päävelan maksusta huolimatta voimassa, jos päävelan maksu peräytetään takaisinsaannista konkurssipesään, yrityksen saneerauksesta tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain säännösten tai tuomioistuimen muun päätöksen perusteella tai muusta vastaavasta syystä.

13 Ylivoimainen este

Sopijapuoli ei vastaa vahingosta, joka aiheutuu ylivoimaisesta esteestä tai vastaavasta syystä aiheutuvasta sopijapuolen toiminnan kohtuuttomasta vaikeutumisesta.

Sopijapuoli on velvollinen ilmoittamaan toiselle sopijapuolelle niin pian kuin se on mahdollista häntä kohdanneesta ylivoimaisesta esteestä. Jos ylivoimainen este koskee pankkia, pankki voi ilmoittaa asiasta valtakunnallisissa päivälehdissä.

14 Oikeuspaikka ja sovellettava laki

Päävelkasitoumuksessa oleva oikeuspaikkaa koskeva ehto koskee myös tätä sitoumusta.

Tähän takaukseen sovelletaan Suomen lakia siltä osin kun näissä ehdoissa tai muutoin ei ole toisin sovittu.

15 Takaajan maksun laiminlyönnin tallettaminen luottotietorekisteriin

Pankilla on oikeus ilmoittaa ja rekisterinpitäjällä oikeus tallettaa takaussitoumuksesta johtuvien maksuvelvoitteiden laiminlyönti luottotietorekisteriin, kun maksu on viivästynyt.